

Kan men een Heidense praktijk Christianiseren?

“U mag tegenover de HEERE, uw God, niet doen zoals zij!”

Brian Flynn, auteur van *Running Against the Wind*, <http://www.lighthouse-trails-research.com/>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling HSV.
Vertaling, plaatjes en voetnoten door M.V. Update 14-4-2023 (HSV; links)

In de voorbije jaren heb ik honderden emails gekregen aangaande mijn standpunt tegen yoga en andere mystieke praktijken die beoefend worden binnen de kerk. De uitvluchten voor het blijven beoefenen van deze praktijken zijn: “ik voel me hierdoor dichterbij God”; “het is maar een vorm van oefening”; “het is mijn *bedoeling* alleen de Heer te aanbidden”. Maar geen van deze uitvluchten houden steek tegen het Woord van God.

In de woestijn deelde Mozes Gods decreten en wetten mee die de Israëlieten moesten nakomen voordat zij het Beloofde Land zouden kunnen binnengaan:

“Dit zijn de verordeningen en de bepalingen die u nauwlettend in acht moet nemen, in het land dat de HEERE, de God van uw vaders, u gegeven heeft om het in bezit te hebben, al de dagen dat u op de aardbodem leeft. 2 U moet al de plaatsen waar de volken van wie u het land in bezit neemt, hun goden gediend hebben, volledig vernielen, op de hoge bergen, op de heuvels en onder elke bladerrijke boom. 3 Hun altaren moet u afbreken, hun gewijde stenen in stukken slaan, hun gewijde palen met vuur verbranden en de beelden van hun goden omhakken; en u moet hun naam uit die plaats doen verdwijnen. 4 **U mag tegenover de HEERE, uw God, niet doen zoals zij!**” (Deuteronomium 12:1-4).

Door het stellen van deze regels leerde God Zijn volk hoe zij Hem alleen zouden aanbidden, overeenkomstig Zijn wegen. God toetste Zijn volk ook opdat zij Hem trouw zouden bewijzen. De waarschuwing werd gegeven om te vermijden dat zij zouden **verstrikt raken in de praktijken van de heidenen** die daar leefden. Deze waarschuwing is even relevant voor de huidige tijd als voor de tijd van Mozes. Ongelukkig genoeg werden de waarschuwingen in de wind geslagen, net zoals de Israëlieten in oude tijden dat deden.

Over de hele wereld adopteren veel kerken mystieke praktijken, en nodigen zij andere congregaties uit om te participeren in “christelijke” yoga-cursussen. Om bij te dragen aan dit dilemma heeft Thomas Nelson Publishing recent een boek gepubliceerd met de titel: “Yoga voor Christenen” - een christelijke benadering van fysieke en spirituele gezondheid door yoga, door Susan Bordenkircher [zie plaatje hiernaast].

Ik geloof vast dat zij die zich inlaten met deze praktijken, die hun oorsprong vinden in oosterse religies, uiteindelijk in een strik zullen lopen door hun visie. Tijdens een interview met Susan Bordenkircher op ABC Evening News, dat over christelijke yoga ging, maakt Susan duidelijk wat ik bedoel. Men hoorde haar daar tot haar studenten zeggen: “De enige manier om God te horen is door *stil genoeg te zijn* om Hem te horen”. Susan vertolkt het hindoeïsme dat het stilleggen van de geest de uitgesproken manier is om dichterbij God te geraken. Susan geeft blijk van de dwaling dat een heidense praktijk iemand dichterbij de God van de Bijbel zou kunnen brengen.

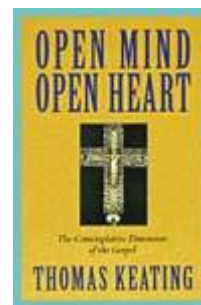
Recent las ik het getuigenis van een christen die zich heeft laten verleiden door de contemplatieve spiritualiteit¹ maar die later het bedrog ervan inzag:

“Ik was zeven jaar een wedergeboren gelovige, en ook jeugdleider. Ik heb al die jaren passioneel Jezus gevolgd. Maar niet altijd overeenkomstig de waarheid zoals u zult vernemen.

---

¹ Contemplatieve spiritualiteit: beschouwende, bespiegelende spiritualiteit. Zo is het opnieuw populair geworden “contemplatief gebed” het leegmaken van de geest (door het herhalen van een mantra, een woord of korte frase) waardoor men geestelijk in contact komt met naar wat men foutief meent God te zijn. Het is een strik van de duivel.

Het boek van **Thomas Keating**² *Open Mind, Open Heart* [zie plaatjes rechts] introduceerde me negen maanden geleden tot een vorm van contemplatief gebed, centreren gebed genaamd. Ik werd gegrepen door zijn diepe inzichten, mooi klinkende wijsheid en indrukwekkend taalgebruik. Met enige aarzeling begon ik met de praktijk van centreren gebed, een of twee keer per dag, gedurende ongeveer drie maanden. Ik gebruikte de methode die Thomas Keating onderwijst door het gebruik van een heilig woord. Dit woord stond symbool voor (naar ik me voorstelde) de Geest van God en de Heer Jezus. Mijn woord was Abba.

Ik herhaalde dit woord in stilte om de normale stroom van gedachten te helpen stoppen, opdat mijn ziel kon rusten in volkomen stilte, geheel geopend voor de 'aanwezigheid' (die ik waarnam als zijnde God). Deze troostende aanraking van de aanwezigheid was soms niet te beschrijven. Ik begon te denken dat christenen zonder contemplatief gebed nooit dit soort van diepe intimiteit met God konden hebben.

Mijn ervaringen met contemplatief gebed waren voor mij erg sterk, en dus leek het me alleen maar logisch te geloven dat dit Gods zegen erop was. Ik bedoel: hoe kon dit fout zijn wanneer het mijn *bedoeling* was om intiem bij Jezus en de Vader te zijn en gevormd te worden naar het beeld van Christus. Wat was mijn vrucht? Er kwam toegenomen vriendelijkheid in mijn leven, en ook meer geduld, maar er kwam ook meer openheid voor wat ik kon leren van katholieke mystici, hindoes en boeddhisten. Ik ontkende beslist niet dat Jezus de enige weg naar de Vader was, maar het zou gemakkelijk geweest zijn van dat pad af te wijken. Ik las ook werken van **Richard Foster, Dallas Willard, St. Theresa van Avila, Thomas Merton, Brennan Manning, Sue Monk Kidd**³, en anderen. Ik werd duidelijk meegesleept in hun programma van spirituele formatie (tot Christus-gelijkvormigheid, zoals ik dat zag).

In die tijd bezocht ik regelmatig de Lighthouse Trails website. Ik zie nu dat door hun waarschuwendende boodschappen over contemplatief gebed, in mij zaadjes van waarheid werden gezaaid. In die tijd echter geloofde ik dat hun apologetiek iets miste, maar ik reageerde door God om de waarheid te vragen, en vroeg Hem mij te corrigeren en dat ik berouw zou tonen indien ik verkeerd was. Daarna, toen ik *Open Mind, Open Heart* voor de tweede keer las, kwam ik op blz. 127 iets tegen over de menselijke natuur: 'Deze fundamentele kern van goedheid is in staat tot onbeperkte ontwikkeling; inderdaad, van getransformeerd te worden in Christus en vergoddelijkt te worden'.

Nadat ik deze verklaring van Keating had gelezen kon ik dit gebed niet langer praktiseren met een goed geweten”.

Dit krachtig getuigenis illustreert hoe men tot een geloof van heidense origine kan verleid worden, dat praktijken inhoudt die door God verboden worden:

“Wanneer de HEERE, uw God, de volken waar u naartoe gaat om die uit hun bezit te verdrijven, van voor uw ogen uitroeit, en u hen verdreven hebt en in hun land bent gaan wonen, 30 **wees dan op uw hoede dat u niet, nadat zij van voor uw ogen weggevaagd zijn, in dezelfde valstrik komt**, en dat u niet vraagt naar hun goden, door te zeggen: Zoals deze volken hun goden gediend hebben, zo zal ik het ook doen. 31 **U mag ten aanzien van de HEERE, uw God, niet doen zoals zij!**” (Deuteronomium 12:29-31).

Hoe dienen die volken hun goden? Gebruiken hindoes yoga als een manier om hun goden te aanbidden? Swami Param van de Classical Yoga Hindu Academy en Dharma Yoga Ashram in Manahawkin, N. J. beschrijven yoga op deze manier:

² Zie “Thomas Keating, kundalini en contemplatief gebed”: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/kundalini2.pdf>

³ Al deze namen zijn te vinden op mijn site. Gebruik de zoekfunctie.

“Het woord yoga wordt meestal gedefinieerd als ‘het juk opleggen’, of verenigen, in overeenstemming brengen. Haar praktijk streeft naar de vereniging van de individuele ziel met de ‘grotere ziel’ van het universum”.

Het antwoord is duidelijk affirmatief. Wat zegt de Bijbel daarop? “U mag ten aanzien van de HEERE, uw God, niet doen zoals zij!”. Jammaar, ik gebruik het alleen maar als oefening. God haat het!

Tilden Edwards, de stichter van Shalem Institute, zegt:

“Wat een bepaalde praktijk christelijk maakt is niet haar *oorsprong*, maar haar *bedoeling*”

Maar tot meneer Edwards moet ik zeggen: bedoeling is niet relevant. U mag ten aanzien van de HEERE, uw God, niet doen zoals zij! God haat het!

In zijn boek *Jesus and Buddha: Good Friends* (Jezus en Boeddha: goede vrienden) zegt Edwards:

“Veel jaren had ik in mijn kantoor een pentekening met twee lachende gezichten, met hun armen om elkaar: Jezus Christus en Gautama Boeddha, met de titel: ‘Jezus en Boeddha moeten erg goede vrienden zijn’. Zij zijn niet hetzelfde, maar ze zijn vrienden, geen vijanden, en zij staan niet ongevoelig tegenover elkaar. Van bij het begin van Shalem Institute was ik ertoe bewogen dit te onderschrijven”.

En wat de Bijbel daarop zegt:

“Misschien geeft God hun eens bekering, zodat zij tot erkenning van de waarheid komen 26 en zij weer mogen ontwaken **uit de strik van de duivel**, door wie zij levend gevangen waren **om zijn wil te doen**” (2 Timotheüs 2: 25-26).

Tilden Edwards is duidelijk in deze strik gelopen, en zo ook zijn volgelingen.

De woorden van de Bijbel zijn duidelijk: U mag ten aanzien van de HEERE, uw God, niet doen zoals zij! De enige beslissende vraag die overblijft is of u wilt verkiezen Zijn Woord te volgen, óf dat u in het mystieke bedrog wilt terecht komen, ver van de echte Heer die u beweert te aanbidden?

Lees ook:

- Rubriek “Yoga”: <http://www.verhoevenmarc.be/new-age.htm#yoga>
- Rubriek “Contemplatief gebed”: <http://www.verhoevenmarc.be/contemplatief.htm>
- Rubriek “New Age”: <http://www.verhoevenmarc.be/new-age.htm>
- De Nieuwe Panentheïstische ‘God’ v.h. Christendom: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/panentheistischeGod.pdf>
- “Thomas Keating, kundalini en contemplatief gebed”: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/kundalini2.pdf>
- Een tijd van heengaan: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm